

PROJEKT BUDOWLANY

TECZKA NR 3, EGZ. NR

PROJEKT:	Sieć kanalizacji sanitarnej z przyłączami i infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Więclaw z przesyłem do Brzeźna oraz rozbudowa sieci wodociągowej z przyłączami i instalacjami zewnętrznymi w miejscowości Więclaw, gmina Brzeźno.	
TEMAT:	Zasilanie energetyczne przepompowni ścieków (tłocznia ścieków) TS1 i TS2 oraz przepompowni przydomowej PP1	
ADRES:	Więclaw, dz. nr 104/5, 258, 96	
INWESTOR:	Gmina Brzeźno, 78-360 Brzeźno 50	
BRANŻA:	ELEKTRYCZNA	
PROJEKTOWAŁ:	mgr inż. Tadeusz Kmiec uprawnienia w specjalności instalacyjno-inżynierskiej w zakresie instalacji elektrycznych nr ewidencyjny: A/PB/8300/208/84 nr członkowski izby: ZAP/IE/2537/01	
SPRAWDZIŁ:	mgr inż. Rajmund Maliszewski uprawnienia w specjalności instalacyjno-inżynierskiej w zakresie instalacji elektrycznych nr ewidencyjny: A/PNB/8300/121/79 nr członkowski izby: ZAP/IE/1155/03	

Oświadczamy, że niniejszy projekt budowlany został sporządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej i jest kompletny z punktu widzenia celu, któremu ma służyć.

SPIS ZAWARTOŚCI

OPIS TECHNICZNY _____ 3

▪ 1.	Podstawa opracowania _____	3
▪ 2.	Przedmiot i zakres opracowania _____	3
▪ 3.	Dane energetyczne _____	3
▪ 4.	Zasilanie i pomiar energii _____	3
▪ 5.	Linie kablowe _____	4
▪ 6.	Szafy sterownicze _____	4
▪ 7.	Oświetlenie terenu _____	5
▪ 8.	Instalacja uziemiająca _____	5
▪ 9.	System połączeń wyrównawczych _____	5
▪ 10.	System ochrony przeciwprzepięciowej _____	6
▪ 11.	System ochrony od porażeń _____	6
▪ 12.	Uwagi _____	6

OBLICZENIA TECHNICZNE _____ 7

INFORMACJA DOT. BIOZ _____ 9

RYSUNKI

- E1 – Plan sytuacyjny – TS1 i PP1
- E2 – Plan sytuacyjny – TS2
- E3 – Schemat ideowy zasilania – TS1
- E4 – Schemat ideowy zasilania – TS2
- E5 – Schemat ideowy zasilania – PP1

ZAŁĄCZNIKI FORMALNO-PRAWNE

- Warunki przyłączenia do sieci ENERGA-OPERATOR S.A.
- Uzgodnienie miejsc przyłączenia do sieci ENERGA-OPERATOR S.A.
- Uprawnienia i zaświadczenia o przynależności do ZIIB autorów projektu

OPIS TECHNICZNY

1. Podstawa opracowania

- 1.1. Zlecenie Inwestora
- 1.2. Plan zagospodarowania terenu
- 1.3. Inwentaryzacja w terenie
- 1.4. Warunki przyłączenia do sieci
- 1.5. Wytyczne branży sanitarnej
- 1.6. Uzgodnienia
- 1.7. Obliczenia techniczne
- 1.8. Obowiązujące przepisy i normy

2. Przedmiot i zakres opracowania

Niniejszy projekt obejmuje zasilanie elektroenergetyczne projektowanych tłoczni ścieków TS1, TS2 i przepompowni PP1 w związku z budową sieci kanalizacji sanitarnej w m. Więclaw.

Zakres opracowania:

- linie kablowe NN 0,4kV od miejsc przyłączenia do sieci OSD do projektowanych urządzeń;
- szafy sterownicze z wyposażeniem, zabezpieczeniami i przewodami zasilającymi urządzenia;
- oświetlenie terenu;
- system uziemień i połączeń wyrównawczych
- system ochrony przeciwprzepięciowej
- system ochrony od porażeń

3. Dane energetyczne

Napięcie zasilania	$U = 400/230 \text{ V}$
Układ sieciowy	TN-S (instalacja)

Zestawienie mocy:

TS1: $P = 17,0 \text{ kW}$

TS2: $P = 7,0 \text{ kW}$

PP1: $P = 2,5 \text{ kW}$

4. Zasilanie i pomiar energii

Instalacje zasilane będą z sieci elektroenergetycznej ENERGA-OPERATOR S.A. zgodnie z warunkami przyłączenia do sieci. Miejscem przyłączenia do sieci jest dla każdej tłoczni i przepompowni oddzielna szafka pomiarowa usytuowana w miejscu uzgodnionym z operatorem sieci. Prace do miejsc przyłączenia wykona operator energetyczny.

Od szafek pomiarowych do szafek sterowniczych tłoczni zaprojektowano linie kablowe o przekrojach wg obliczeń. Połączenia od szafy sterowniczej do pomp – za pomocą kabli

dostarczanych w komplecie, spełniających wymagania normy PN-HD 603 (Kable elektroenergetyczne na napięcie znamionowe 0,6/1 kV).

Pomiar energii - w szafkach pomiarowych – licznik 3-fazowy, bezpośredni dla każdego przyłącza.

5. Linie kablowe

Linie kablowe należy wykonać zgodnie z PN-76/E-05125 i N SEP-E-004. Głębokość układania kabli – 80cm, (na użytkach rolnych – 90cm). Kable układać w wykopie na 10cm podsypce z piasku, zasypać 10cm warstwą piasku, 15cm warstwą gruntu rodzimego oczyszczonego z kamieni i gruzu, a następnie przykryć folią koloru niebieskiego. Odległość folii od kabla powinna wynosić co najmniej 25cm.

W miejscach skrzyżowania z drogami i istniejącymi obiektami uzbrojenia podziemnego terenu kable należy układać w rurach osłonowych. Prace ziemne przy układaniu kabli w rejonie zbliżeń, skrzyżowań i kolizji należy prowadzić ręcznie.

Na całej długości linii zakładać oznaczniki kablowe: na prostych odcinkach w odstępach min. co 10m, na końcach linii, w miejscach zmiany kierunku linii, w miejscach skrzyżowań linii, oraz w innych charakterystycznych punktach trasy.

Po ułożeniu kabli należy wykonać badania ciągłości żył oraz rezystancji izolacji zgodnie z PN-HD 60364-6.

6. Szafy sterownicze

Szafy sterownicze należy dostarczyć, zainstalować i uruchomić jako rozwiązanie kompletne razem z urządzeniami zasilanymi (pompami).

Wymagane parametry szaf zasilająco-sterowniczych, ich wyposażenia i funkcji:

- Obudowa z tworzywa, min. IP54, z drzwiami wewnętrznymi + zewnętrzne z zamkiem,
- Fundament prefabrykowany pod szafkę (cokół),
- Wyłącznik główny będący rozłącznikiem izolacyjnym,
- Gniazdo zasilania rezerwowego oraz przełącznik sieć – agregat, spełniający wymagania operatora energetycznego w zakresie współpracy źródła zasilania awaryjnego z siecią,
  - Zasilanie pomp – do 3kW rozruch bezpośredni lub przez falownik (softstart), powyżej 3kW – poprzez falownik (softstart),
- Zabezpieczenie przeciwprzepięciowe typ II (dawna klasa C) + opcjonalnie typ III
- Zabezpieczenie przeciwzwarceniowe silnika każdej pompy,
- Zabezpieczenie przeciążeniowe silnika każdej pompy,
- Zabezpieczenie przed wahaniami lub zanikiem napięcia oraz asymetrią (automatyczny powrót do normalnej pracy przy ustabilizowaniu parametrów napięcia z sieci),
- Zabezpieczenie przed suchobiegiem,
- Sterownik programowalny sterujący pracą pomp na podstawie informacji o poziomie ścieków i stanach pomp,
- Możliwość sterowania ręcznego,
- Informacje o stanie pomp, rodzaju pracy, stanach alarmowych, itp. wyświetlane lokalnie, (z możliwością włączenia w system zdalnego monitoringu),
- Gniazdo serwisowe 230V,
- Grzałka z termostatem zapewniająca utrzymanie temperatury roboczej zestawu,
- Oświetlenie wewnętrzne szafki.

Wykonawca tłoczni ścieków zobowiązany jest dostarczyć je z kompletnym systemem automatyki i sterowania spełniającym wymogi niniejszego projektu. W świetle warunków gwarancji, szafę sterowniczą traktuje się jako urządzenie i rozwiązane kompletne.

7. Oświetlenie terenu

Dla TS1 i TS2 przewidziano wykonanie oświetlenia terenu.

W miejscu pokazanym na planie sytuacyjnym należy posadzić na fundamencie prefabrykowanym słup oświetleniowy aluminiowy lub stalowy ocynkowany, prosty o wysokości 4m. Średnica – 60mm na szczycie słupa. Bezpośrednio na słupie (bez wysięgnika) zamontować oprawę – oprawa do montażu na słupie prostym Ø60mm z kloszem, wewnętrznym rastrem i daszkiem pełniącym funkcję odbłyśnika. Stopień szczelności IP54, II klasa ochronności.

Źródło światła 100W sodowe lub metalohalogenkowe.

Oświetlenie zasilane będzie kablem YKY 3x1,5mm² z szafy sterowniczej przepompowni poprzez wyłącznik zmierzchowy z zewnętrznym czujnikiem fotoelektrycznym posiadający możliwość regulacji czułości (natężenia oświetlenia załączającego latarnię). Razem z kablami w wykopie należy układać drut FeZn Ø8mm służący jako uziemienie słupa oświetleniowego. Drut połączyć z zaciskiem śrubowym na podstawie słupa, a w szafie sterowniczej z szyną PE. Miejsca łączenia zabezpieczyć przed korozją.

8. Instalacja uziemiająca

Jako uziemienie szafek pomiarowych i szaf sterowniczych zaprojektowano uziom poziomy w postaci drutu FeZn Ø8mm układany we wspólnym wykopie z kablami zasilającymi. Drut należy układać na dnie rowu kablowego (80cm) i łączyć na jednym końcu z metalową konstrukcją, a na drugim z szyną PE szafki sterowniczej poprzez złącza kontrolne. W przypadku montowania dodatkowych uziomów prętowych drut łączyć z prętami w ziemi nierozłącznie (spawanie, zgrzewanie). Miejsca połączeń zabezpieczyć przed korozją.

Wymagana rezystancja uziemienia – $R \leq 5\Omega$. W razie konieczności system uziemienia uzupełnić o uziomy pionowe (prętowe).

9. System połączeń wyrównawczych

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dot. ochrony przeciwporażeniowej oraz normą PN-HD 60364-5-54, w projektowanej instalacji należy wykonać system połączeń wyrównawczych obejmujący części metalowe instalacji i wyposażenia, które nie są wzajemnie połączone przewodami uziemiającymi, a które mogą stwarzać zagrożenie porażeniowe na skutek różnicy potencjałów.

Przewidziano wykonanie uziemionych połączeń wyrównawczych zebranych do głównej szyny wyrównawczej (GSW), którą należy połączyć z uziomem szafy sterowniczej. Połączeniami wyrównawczymi należy objąć metalowe rurociągi, konstrukcje i korpusy pomp występujące na obszarze stacji. Połączenia wyrównawcze miejscowe wykonywać za pomocą przewodu LgYżo10mm².

10. System ochrony przeciwprzepięciowej

Dla instalacji przewidziano system ochrony przeciwprzepięciowej zgodny z normą PN-HD 60364-4-442.

Ograniczniki przepięć min. typ II (dawna klasa C) stanowić mają wyposażenie szafek sterowniczych.

Wymagana rezystancja uziemienia dla prawidłowego działania systemu ochrony przeciwprzepięciowej – $R \leq 5\Omega$.

11. System ochrony od porażeń

Podstawową ochronę od porażeń stanowić będzie izolacja przewodów, kabli i urządzeń elektrycznych oraz stosowanie obudów z materiałów izolacyjnych.

Jako dodatkową ochronę przeciwporażeniową, zgodnie z PN-HD 60364-4, zastosowano samoczynne wyłączenie zasilania $t \leq 0,4s$ dla obwodów jednofazowych oraz $t \leq 0,2s$ dla trójfazowych. Działanie systemu zapewnią zastosowane zabezpieczenia zwarciovowe, nadmiarowe, różnicowoprądowe działające w instalacji w układzie TN-S (miejsce rozdziału przewodów PE i N należy uziemić).

Ponadto należy ograniczyć dostęp do elementów stanowiących zagrożenie poprzez stosowanie wymaganych oznaczeń, zabezpieczeń i przeszkód. Zakazane jest otwieranie studzienek pompowych, otwieranie skrzynek sterowniczych i ręczne sterowanie pracą stacji przez osoby nieupoważnione, oraz dotykane wyposażenia elektrycznego będącego pod napięciem.

Prawidłowość działania systemu ochrony przeciwporażeniowej należy sprawdzić pomiarami powykonawczymi zgodnie z obowiązującymi przepisami:

- pomiary rezystancji izolacji
- pomiary impedancji pętli zwarcia
- pomiary wyłączników RCD
- pomiary ciągłości połączeń wyrównawczych
- pomiary rezystancji uziemienia

12. Uwagi

- Każdorazowe odstępstwo od niniejszej dokumentacji wymaga uzgodnienia z projektantem i udokumentowania to wpisem do dziennika budowy.
- Po wykonaniu instalacji należy przeprowadzić niezbędne pomiary powykonawcze i protokoły przekazać w czasie odbioru użytkownikowi.
- Prace związane z urządzeniami i instalacjami elektrycznymi mogą wykonywać jedynie osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i uprawnienia.
- Na obszarze robót występują proste warunki gruntowe. Prace ziemne (wykopy pod kable i szafki) zaliczają się do drugiej kategorii geotechnicznej. W razie konieczności wykopy należy odwodnić za pomocą pomp spalinowych lub elektrycznych.

OPRACOWAŁ:
mgr inż. Tadeusz Kmiec

nr ewidencyjny: A/PB/8300/208/84
nr członkowski izby: ZAP/IE/2537/01

OBLICZENIA TECHNICZNE

Zestawienie mocy zainstalowanej i szczytowej

Lp	obiekt	P1 [kW]	Ps [kW]
1.	TS1	17,00	17,00
2.	TS2	7,00	7,00
3.	PP1	2,40	2,40

Dobór zabezpieczeń i kabli

$$I = P / (\sqrt{3} \times U \times \cos\phi)$$

$$S_{\min} = 1/k \cdot \sqrt{(I^2 \cdot t_w)}$$

$$I_{dd} > I_n > I_s$$

$$I_{dd} > I_2 / 1,45$$

$$I_2 = I_n \cdot k_b$$

Lp	obiekt	I _s [A]	I _n zabezp.	I ₂ / 1,45	S _{min} [mm ²]	kabel	I _{dd} kabla
1.	TS1	27,30	32 A	35 A	6,2	YKY 5x10	52 A
2.	TS2	11,24	16 A	18 A	3,1	YKY 5x10	52 A
3.	PP1	3,85	6 A	7 A	1,2	YKY 5x6	39 A

Spadek napięcia

Sprawdzenie spadku napięcia na odcinku od miejsca przyłączenia do szafy sterowniczej.

$$\Delta U = \frac{\sqrt{3} \cdot I_n \cdot l \cdot \cos\phi \cdot 100}{\sigma \cdot U_n \cdot s} [\%]$$

Lp	obiekt	S [mm ²]	L [m]	ΔU %
1.	TS1	10	6	0,11 %
2.	TS2	10	43	0,33 %
3.	PP1	6	12	0,05 %

Skuteczność samoczynnego wyłączenia

Sprawdzenie warunku skuteczności samoczynnego wyłączenia zasilania dla zwarcia na odcinku od miejsca przyłączenia do szafki sterowniczej:

$$I_z > I_a$$

$$I_z = U : Z$$

$$U : Z > I_a$$

$$Z = Z_{sieci} + Z_{lk}$$

$$Z_{sieci} < U : I_a - Z_{lk}$$

Lp	obiekt	L [m]	Z _{lk}	I _n	I _a	warunek	
1.	TS1	6	0,0109 Ω	32 A	320 A	Z _{sieci} <	0,7078 Ω
2.	TS2	43	0,0783 Ω	16 A	160 A	Z _{sieci} <	1,3592 Ω
3.	PP1	12	0,0367 Ω	6 A	60 A	Z _{sieci} <	3,7967 Ω

Dane o sieci elektroenergetycznej do miejsca przyłączenia - niedostępne

Spełnienie powyższego warunku impedancji sieci elektroenergetycznej w miejscu przyłączenia do sieci zapewni skuteczną ochronę przeciwporażeniową.

Projekt budowlany – branża elektryczna
Zasilanie energetyczne przepompowni ścieków TS1, TS2 i PP1

Zestawienie podstawowych materiałów

<i>Lp</i>	<i>Nazwa</i>	<i>Jm</i>	<i>Ilość</i>
1.	Kabel Cu YKY 3x1,5mm ²	m	12
2.	Kabel Cu YKY 5x6mm ²	m	12
3.	Kabel Cu YKY 5x10mm ²	m	49
5.	Latarnia oświetleniowa 4m prosta	szt.	2
6.	Rury osłonowe DVK	m	12
7.	Drut FeZn Ø8mm	m	69
8.	Uziom prętowy stalowy	szt	5
9.	Szafa sterownicza + wyposażenie	kpl	3

INFORMACJA DOT. BIOZ

---

branża elektryczna

Obiekt: Zasilanie energetyczne przepompowni ścieków TS1, TS2, PP1
Adres: Więclaw, dz. nr 104/5, 258, 96
Projektant: mgr inż. Tadeusz Kmiec

I. Zakres robót dla całego zamierzenia budowlanego oraz kolejność realizacji poszczególnych obiektów.

Zakres robót branży elektrycznej obejmuje:

- ziemne prace przygotowawcze – wykopy pod kable, szafki, słupy;
- ułożenie kabli energetycznych NN 0,4kV;
- montaż i podłączenie instalacji wraz z szafkami i latarniami;
- rozruch technologiczny;
- badania i pomiary powykonawcze.

II. Wykaz istniejących obiektów budowlanych.

W pobliżu PP1 – słup linii napowietrznej NN 0,4kV (dz. 258).

III. Wskazanie elementów zagospodarowania terenu, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Roboty elektryczne prowadzone na terenie objętym projektem nie stwarzają wysokiego ryzyka powstania zagrożenia bezpieczeństwa i zdrowia ludzi, w tym przysypania ziemią, czy upadku z wysokości.

IV. Wskazania dotyczące przewidywanych zagrożeń występujących podczas realizacji robót elektrycznych.

W trakcie realizacji robót elektrycznych zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi stanowić mogą wszelkie prace wykonywane przy załączonym napięciu (zagrożenie porażeniem prądem elektrycznym). Czas wystąpienia zagrożeń jest czasem wykonywania danych robót.

V. Wskazanie sposobu prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót, które mogą stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa i zdrowia ludzi.

Przed przystąpieniem do realizacji robót elektrycznych kierownik budowy i kierownik robót elektrycznych określą zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia, przeszkolą pracowników w sprawie postępowania z osobami, których bezpieczeństwo i zdrowie jest zagrożone, wskażą konieczność stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej oraz wyznaczą osoby do bezpośredniego nadzoru.

VI. Wskazanie środków technicznych i organizacyjnych zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych.

Używany sprzęt i materiały muszą posiadać niezbędne atesty bezpieczeństwa. Wykonawca robót elektrycznych zobowiązany jest do zapoznania się z dokumentacją techniczną stosowanego sprzętu elektrycznego i stosowania się do podawanych zaleceń dotyczących bezpieczeństwa.

Kierownik budowy lub kierownik robót elektrycznych zobowiązany jest do sprawdzenia wymaganych aktualnych uprawnień pracowników wykonujących roboty elektryczne.

OPRACOWAŁ:
mgr inż. Tadeusz Kmiec

nr ewidencyjny: A/PB/8300/208/84
nr członkowski izby: ZAP/IE/2537/01